

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt II. Documenta à Legatis tradita Archiepiscopo Lancianensi de
Synodi processu, ac de decisione articuli super mansione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11718

1562. probè doctum, qui videndum eius auribus exponeret, longè melius quàm litteræ oculis subiecissent, rerum præsentium statum, & futurarum apparatus: atque ad id selectus est Leonardus Marinus Dominicanus, Archiepiscopus Lanciani, nobilis Genuensis.

Hoc pacto qui summis in rebus ad commune bonum laborat, non modò communem plausum sibi polliceri non potest, sed opus habet se quasi vndique reum purgare.

C A P V T II.

Documenta à Legatis tradita Archiepiscopo Lancianensi de Synodi processu, ac de decisione articuli super mansione.

QUamquam fuisset vniuersè iniunctum Archiepiscopo, vt coràm edoceret Pontificem de cunctis rerum conditionibus; summa tamen documentorum, quæ tradita ipsi sunt, in duobus vertebaratur: quæ duo, quasi poli in illius sphaeræ motu, ab Altempio proponenda Pio dicebantur, si pro suscepto priùs consilio iturus ille fuisset ad Pontificem, vt ipsorum contumaciam excusaret. Alterum erat solutio, seu translatio Concilij; alterum, declaratio de mansione.

8. Iunij
1562.

De priori; Rumorem hîc increbuisse, quem alebant ex parte quidem litteræ Romæ scriptæ, nonnisi de hac Synodi dissolutione à Pontifice cogitari, ad imponendum intolerabili dispendio finem; ex parte verò crebri sermones, qui Tridenti habebantur, quò Synodus aut in præsentia terminaretur, aut aliò transferretur. Id Patrum compluribus necessarium videri, causantibus nonnullis, oportere Episcopos remitti ad ipsorum greges, quibus contagionis periculum imminere sine Pastorum custodia; nonnullis, aliam stationem esse eligendam, cum ibi ampliùs consistere non liceret tum ob annonæ caritatem, quæ accessione exterorum intolerabilis euasisset, tum ob hospitiorum penuriam, quippe non angusta solum erant, sed cuncta iam occupata, vt ampliùs non superesset locus iis qui accessuri erant; tum etiam ob discrimen, quòd Patribus impendebat ex propinqua hæreticorum furentium potentia, qui nouis proscriptionibus irritati, ad arma conspirassent: adeoque iam multi Præsules consilium agitabant vnà inter se conueniendi, & communi nomine id postulandi.

Iam verò Pontificem super eo Præsides admonebant, cum Synodus duplici de causa coaluisset, vt Ecclesiam hæresi purgaret, eamque vt in moribus reformaret; non posse Pontificem ab incepto deli-

desistere antequam vtrumque compleisset, nisi ob causas quæ ipsum cogèrent, quales forent aut bellum, aut pestis, aut notabilis ciborum caritas; aliter timendum esse, ne nationes, quæ tam auidè illam peterant, coactamque tam frequentem aspiciebant, vbi postea tenuis obtentu causæ interruptam cernerent, aut sibi prospicerent per proprias nationum Synodos, aut illam prosequi sine Pontificis Legatis auderent, vt Basilæ accidit, cum graui discrimine ingentis in Ecclesiam cladis. Non posse id contingere, nisi tantumdem ignominia in ipsum redundaret, quantum gloria ob religionis studium, animique virtutem in ea cogenda eidem accesserat. Ne grauaretur animo recolere, quam valido incitamento forent in eo casu peruelles in Apostolicam Sedem prouinciis ipsi hæcenus obsequentibus, vt illæ ad schisma prolaberentur, si fortè (gnari, quam illæ vehementer cuperent hoc pharmacum, quo aut purgarentur, aut illæsi seruari,) possent per aliquam veritatis speciem affirmare, Petri successorem nihil de ipsorum salute laborare, quando in eius æstimatione plus habuisset ponderis tenuis ærarij sui sumptus, aut tenue suorum tribunalium incommodum, quam illorum exitium. Sibi persuadere Legatos, ea Româ scribi ex Aulicorum sermonibus, non ex Pontificis voluntate. Eos Episcopos Synodi, qui solutionem illius cupiebant, vt ad suas Dioceses remigrarent, studio religionis impelli, sed non secundum scientiam, vt Apostolus loquitur; quoniam maiorem de propriis Ecclesiis, quam de vniuersali rationem habebant: verum inexcusabiles eos esse, qui iacturam animarum in vniuersa Christiana Republica corporum suorum incommodis posthabebant. Extra hos aduersos casus iam adductos nullum superesse locum ad Concilium dimitendum, nisi duobus modis. Priorem esse, Vbi inter Philippum Regem & Cæsarem conuenire non posset de Continuatione, nam eâ declaratâ, adeoque abeuntibus Germanis ac simul Gallis, æqua supereretur ratio, ne prosequerentur Oecumenicam Synodum cum solis duabus nationibus, Italica & Hispanica. Licere proinde, id si accideret, eam suspendere, exhibitâ à Pontifice per se Cæsari eâ quam posset æquâ gratificatione, nec minùs eo concessio Gallis aut penitus, aut magna ex parte, quod ipsi suis in conuentibus postulandum decreuerant. Alterum modum tollendi statim Concilij, sed honestum ac fructuosum, videri, si Octobri proximè futuro, quo tempore Cæsarea Comitia erant habenda, perfecta iam esset vniuersalis Ecclesiæ emendatio, ac dogmatum decisio, quæ sub Iulio fuerant intermissa, simulque si Cæsar efficeret, vt Protestan-

tes

1562. tes Concilium adirent. Etenim quemadmodum, vbi voluissent hi Concilio acquiescere, audiendi erant; ita e contrario, vbi iudices neutri partium suspectos postulassent, aliasque indecoras conditiones, iuxta ac alias petiere, licuisset eos dimittere, simulque dimittere Concilium; quippe quod ad eam vsque diem apertum extabat, vt illi reuocarentur ad frugem, & fructum abunde protulerat, à Catholicis decerpendum.

813. Maij
1562.

Gradum postea faciebant ad articulum de mansione, quem Pontifex illis iniunxerat vt sopiendum curarent. Huiusce rei causa erat (quemadmodum seorsim ac fidenter scripsit Borromæus ad Simonettam Legatum ^b) non quidem, quod ex definitione, ius in ea Diuinum affirmante, viderentur ea incommoda, quæ nonnulli arguebant, in Pontificem dimanare; sed quod, præter inflatam Theologorum Patrumque contentionem (quâcum neque decorum neque conducibile censebatur Decretum edi, cum rumor, tametsi falsus, Aulas Europæ vniuersæ peruasisset, eam decisionem in exitium Sedis Apostolicæ tendere) fieri non poterat, vt absque aliquo illius probro apud vulgus ea sanciretur in conspectu Pontificis à suis Legatis. Cum igitur is euperet quæstionem sopiri, simul ab illis quæsierat, num ipsis probaretur, vt Diplomate Pontificio mansio præciperetur, multis adiectis priuilegijs eius obseruantia, grauibisque pœnis eiusdem violationi. Porro de illa sopienda dicebant: Si liberum id ipsis foret, se libenter perfecturos; cum animaduertent in eo Patrum dissidia, & incommoda Romæ perpensa tum in definitione, tum in certamine: verum id difficulter peragi posse sine Concilij elade, & sine dedecore Pontificis, Legatorum, & Aulæ Romanæ, quæ insimularetur, quasi eam decisionem recusaret, quod suam ipsius emendationem recusaret. Satijs sibi videri, si articulus altera ex duabus formis definiretur. Prima erat, Vt à Theologis prius agitaretur, dein à Patribus, postea verò pro maioris partis sententiâ res sanciretur. Altera, Vt in verbis Decreti potius assumeretur pro certo, quam definiretur, pro eo quod sentiebant complures, non fuisse id hætenus à Concilijs definitum, quod ab ipsis iam pro certo positum fuerat; atque vt subinde huiusmodi Decreto adicerentur & præmia & pœnæ, quibus eius obseruatio firmaretur, & vt in alterutra forma suprema Pontificis auctoritas in eodem gradu tamquam Ecclesiæ Capitis collocaretur: atque eâ ratione occursum iri cunctis prauis consecutionibus, quæ ex eo recens firmato dogmate confici possent. Consilium diplomatibus haud sibi probari, verentibus ne illud acciperetur quasi techna defini-

definitionis obturbandæ, quæ aded expetebatur & à plurimis Præfulum, & à cunctis ferè nationibus, & à multis Principibus; vt timendum esset, ne diplomati excipiendo reluctarentur. Quare in eo casu aut Pontifex tam multorum voto indulgisset, & indulgentia visa fuisset potius extorta, quàm spontè profecta; aut obedientiam constanter exegisset, & Pontificalis auctoritas iis contentioni- bus obiecta fuisset, quæ Basilææ contigerunt. Consultius esse, si decisio ante proximum Octobrem in Synodo haberetur, vt tunc perfectâ simul morum emendatione, liceret Episcopis alacri iam animo suas ad Ecclesias reuerti, vbi Synodum absolui contigisset.

5 Hæc fuerunt documenta Archiepiscopo data, sed per formam aliquantulum confusam: & quamuis illa Legatorum omnium nomen in fronte gererent, quantum ipse comperio, longè alia ea fuerunt à sensibus Simonettæ, cui necesse erat in scriptis communibus cum plerisque consentire; sed in litteris seorsim scriptis suam sententiam promebat, atque hæc interdum præualebat.

Legi, fuisse præterea ab Altempio^e impositum Archiepiscopo, vt Pontificem certum redderet, pro ea quam Pius tribuebat ei fidem, tot cum ipso sanguinis ac beneficiorum vinculis coniuncto, cunctos Legatos Pontificis commodis studiosissimè deseruire; eos- que pariter Episcopos, qui mansionem Diuini iuris esse censuerant, ex animo ipsius obsequio studere, multoque impensius in rem Apostolicæ Sedis nauare operam, quàm qui aduersus illos aded vociferabantur. Quæ officia Mantuano ac Seripando patefacta, in illorum animis eos beneuolentiæ ac voluptatis sensus excitarunt, quos ciere solet in ingenuis animis sponte tributum firmæ auctoritatis testimonium in arduo honoris litigio. Cùm Princeps nequit infontem absoluere, quin simul damnet intempestiuam damnationem à suo iudicio habitam, mera testificatio veri, beneficium est aded supra consuetudinem, vt sæpè reus insons illud sibi petere nequaquam audeat.

^e Litteræ la-
drensis,
21. Iunij
1562.